

Nr 54

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om renhållning

Föredragen för Republikens President den 28 november 2014

Utfärdad i Mariehamn den 4 december 2014

I enlighet med lagtingets beslut¹
upphävs 23b § 2 mom. landskapslagen (1981:3) om renhållning sådant momentet lyder i landskapslagen 2006/50,

ändras lagens 2 § 1 mom. 7 och 10 punkterna, 7b § 2 mom., 23b § 1 mom. 2 punkten och 23c § 1 mom., varav 2 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i landskapslagen 2011/72, 7b § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2005/18 samt 23b § 1 mom. och 23c § 1 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2006/50 samt

fogas till lagens 2 § 1 mom. nya 6a, 9a och 12-15 punkterna, till lagen nya 7ba och 7d §§, till 23b § 1 mom. en ny 4 punkt samt till lagen nya 23ba, 23ca, 23cb och 37a §§ som följer²:

2 §

I denna lag avses med

6a) *separat insamling*, insamling där avfall hålls åtskilt efter avfallets olika typ och beskaffenhet i syfte att underlätta en särskild behandling,

7) *återvinning*, verksamhet i syfte att ta tillvara material eller energi som ingår i avfallet,

9a) *återanvändning*, varje förfarande som innebär att produkter eller komponenter som inte är avfall återanvänds i samma syfte för vilket de ursprungligen var avsedda,

10) *förberedelse för återanvändning*, verksamhet som går ut på kontroll, rengöring eller reparation genom vilka produkter eller kom-

ponenter av produkter som har blivit avfall bereds för att användas igen utan någon annan förbehandling,

12) *elektrisk och elektronisk produkt*, produkt som är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att fungera korrekt samt produkt för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält och som är avsedd att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller 1 500 volt likström,

13) *elektrisk och elektronisk produkt* som används i hushåll, elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll samt till kvaliteten och kvantiteten därmed jämförbara elektriska och elektroniska produkter som används inom handeln, industrin, vid inrättningar och inom annan verksamhet, produkter som sannolikt används både i hushåll och inom annan verksamhet ska betraktas som elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll,

14) *batteri eller ackumulator*, en källa till elektrisk energi som består av en eller flera primära battericeller (inte laddningsbara) eller som består av en eller flera sekundära battericeller (laddningsbara) och där energin genereras genom direkt omvandling av kemisk energi och

15) *distributör*, den fysiska eller juridiska person i leveranskedjan som tillhandahåller elektriska och elektroniska produkter på marknaden.

¹ LF nr 13/2013-2014

SMU bet. nr 9/2013-2014

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU, EUT nr L315, 14.11.2012, s. 1

7b §

 Anmälan ska innehålla tillräckliga uppgifter och utredningar om producenten och verksamheten samt om återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av kasserade produkter. Landskapsregeringen ska också underlättas om väsentliga förändringar i verksamheten, om upphörande av verksamheten samt om förändringar som berör en producentsammanslutning. De som producerar elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll ska dessutom redogöra för den garanti om finansiering av förbrukade produkter från hushåll som avses i 23c § 1 mom.

7ba §

Producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet

En producent ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt beskaffenheten hos de produkter som producenten

- 1) släppt ut på marknaden,
- 2) de kasserade produkter som producenten har tagit emot,
- 3) det avfall som dessa produkter gett upphov till samt
- 4) över andra med i punkterna 1-3 jämförbara omständigheter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

I bokföringen ska vid behov efter leveransplats specificeras de produkter och det avfall som förts till

- 1) återanvändning,
- 2) förberedelse för återanvändning,
- 3) materialåtervinning och
- 4) bortskaffande.

En producent ska kalenderårsvis till landskapsregeringen lämna ett sammandrag av de uppgifter som avses i denna paragraf. Landskapsregeringen kan bestämma att ett sådant sammandrag ska lämnas oftare om det behövs för tillsynen över denna lag och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om de i denna paragraf avsedda uppgifter som ska ingå i bokföringen och lämnas till landskapsregeringen samt om tidpunkterna för inlämnande av uppgifter.

7d §

Återkallande och upphörande av ett godkännande i producentregistret

Landskapsregeringen kan återkalla ett godkännande i producentregistret, om en produ-

cent, en producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från landskapsregeringen upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag eller bestämmelser och villkor som har utfärdats med stöd av den att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 7b § 2 mom. inte blir uppfylld trots landskapsregeringens skriftliga anmärkning.

Om en producent upphör med sin verksamhet som omfattas av producentansvaret eller om en producentsammanslutning eller ett retursystem för dryckesförpackningar upplöses eller dess verksamhet avslutas, upphör godkännandet att gälla utan särskilt beslut och producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för retursystemet avförs ur producentregistret.

23b §

Produkter och producenter med producentansvar

Producenter har producentansvar för följande produkter:

 2) *Elektriska och elektroniska produkter.* Utöver vad som följer av 3 § 5 mom. är även den producent som saluhåller elektriska eller elektroniska produkter under eget namn eller varumärke.

 4) *Batterier och ackumulatorer.* Landskapsregeringen kan avseende batterier och ackumulatorer, för genomförande av den Europeiska unionens direktiv, i förordning besluta om producentansvar för producenter samt om sådan information som en producent eller annan ekonomisk aktör ska tillhandahålla om en produkt och insamlingsystem för att få ett miljömässigt godtagbart omhändertagande av förbrukade batterier och ackumulatorer.

23ba §

Distributörens mottagningskyldighet

En distributör ska på sitt försäljningsställe kostnadsfritt ta emot följande kasserade produkter av innehavaren:

1) Bärbara batterier och ackumulatorer; inget krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagningen.

2) Sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i fråga om vilka inga yttre mått överstiger 25 centimeter och inga krav på köp av en ny produkt får ställas som villkor för mottagning.

3) Andra än i 2 punkten avsedda elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och i stället för vilka innehavaren köper en ny motsvarande produkt.

Mottagningskyldigheten enligt 1 mom. 2 punkten gäller inte dagligvarubutiker med en butiksyta som understiger 1 000 kvadratmeter och inte heller någon annan butik med en butiksyta som understiger 400 kvadratmeter. Distributören får ordna en mottagning som avses i 1 mom. 2 och 3 punkterna även i försäljningsställets omedelbara närhet.

Om en distributör av bilbatterier och bilackumulatörer avsedda för privata fordon tar emot motsvarande kasserade batterier och ackumulatörer, ska de tas emot kostnadsfritt och inget krav på köp av en ny produkt får ställas.

Distributören ska ordna mottagningen av kasserade produkter så att man i den mån det är möjligt förhindrar att de kasserade produkter som samlas in går sönder. Distributören ska samla ihop kasserade produkter i partier som är lämpliga för transport. Distributören får överlämna de kasserade produkterna bara till en transportör eller behandlare som handlar för producentens räkning. Distributören ska stå för kostnaderna för den mottagning som han ordnar. Genom landskapsförordning får närmare bestämmelser utfärdas om mottagning av kasserade produkter och arrangemang för lagring och transport i samband med mottagningen i syfte att främja återanvändning av produkter och delar av dem och förberedelse för återanvändning.

23c §

Särskilda bestämmelser om elektriska och elektroniska produkter

Varje producent av elektriska och elektroniska produkter svarar för kostnaderna för återvinning och annan avfallshantering av de egna produkter som släppts ut på marknaden den 13 augusti 2005 eller därefter, bara om den kasserade produkten ersätts med en motsvarande produkt eller med en produkt med samma användningsändamål. Producenterna ska lämna en garanti om finansiering av hanteringen av förbrukade elektriska och elektroniska produkter som släpps ut på marknaden för att användas i hushåll. En sådan garanti kan bestå i att en producent deltar i lämpliga system för finansiering av hanteringen av förbrukade elektriska och elektroniska produkter eller av en materialåtervinningsförsäkring eller ett spärrat konto.

23ca §

Behörigt ombud för producent av elektriska och elektroniska produkter eller annan aktör

En producent som är etablerad i landskapet och som säljer elektriska och elektroniska produkter genom distansförsäljning direkt till användare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska utse ett behörigt ombud, som i stället för producenten svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i medlemsstaten i fråga. En producent som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och som säljer elektriska och elektroniska produkter genom distansförsäljning direkt till användare i landskapet ska på motsvarande sätt utse ett behörigt ombud, som i stället för producenten svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i landskapet.

En aktör, som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och som motsvarar en producent och levererar elektriska och elektroniska produkter för marknaden i landskapet genom annan än distansförsäljning, kan utse ett behörigt ombud som i stället för den producent som är etablerad i landskapet svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i landskapet.

Till behörigt ombud ska utses en fysisk eller juridisk person som är etablerad i det land till vilket de elektriska eller elektroniska produkterna enligt 1 eller 2 mom. säljs. Det behöriga ombudet ska utses genom en skriftlig fullmakt. Den som utses till behörigt ombud är skyldig att informera producenterna i fråga om sin fullmakt och om ändring eller återkallande av den.

Vad som i denna lag bestäms om en producent, med undantag för producenternas rätt enligt 7a § att grunda en producentmanslutning, gäller behöriga ombud enligt 1 och 2 mom. Bestämmelserna om producentmanslutningar i 7b § gäller också behöriga ombud.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet när ett behörigt ombud utses samt om ombudets skyldighet att informera producenterna om sin fullmakt och verksamhet.

23cb §

Särskilda bestämmelser om begagnade elektriska och elektroniska produkter

Om en produktinnehavare avser att transportera en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt till ett annat land som en produkt och inte som avfall, ska denne påvisa att klassificeringen är korrekt genom att visa upp en räkning eller ett avtal i fråga om försäljning av produkten eller överföring av äganderätten, ett

testcertifikat, en fraktsedel eller motsvarande intyg, en utredning eller ett dokument som gäller produktens skick eller kvalitet, samt genom att lägga fram bevis på att produkten skyddats mot skador på ett ändamålsenligt sätt under transporten. Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om bevis, testmetoder, testresultat, utredningar och andra uppgifter som behövs för att en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt ska klassificeras som produkt samt om tillräckliga åtgärder för att skydda produkten från skador. De uppgifter och åtgärder som krävs kan variera enligt produkttyp, användargrupp eller ändamål.

Om bevis som avses i 1 mom. på att en begagnad elektrisk eller elektronisk produkt ska klassificeras som en produkt inte kan läggas fram, ska produkten betraktas som avfall och en transport av den till ett annat land som olaglig transport enligt avfallstransportförordningen.

37a §

Olaga avfallstransport

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med bestämmelserna i artikel 2.35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall transporterar avfall så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned mil-

jön eller förorsaka fara för hälsan, ska för olaga avfallstransport dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Om vid olaga transport av avfall

1) den skada eller fara för skada som vållats miljön eller hälsan är synnerligen stor med beaktande av den orsakade eller hotande skadans långvarighet, omfattning eller andra omständigheter eller

2) brottet begås trots en myndighets påbud eller förbud

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grov olaga avfallstransport dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Om vid olaga transport av avfall, med hänsyn till att den fara eller skada som har vållats miljön eller hälsan, varit mindre betydande eller andra omständigheter vid brottet bedömd som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för avfallstransportförseelse dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i denna paragraf är straffbart.

På olaga avfallstransport tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar i 9 kap. strafflagen (FFS 39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2015.

Mariehamn den 4 december 2014

CAMILLA GUNELL
lantråd

Carina Aaltonen
föredragande minister